

I. YALPI HUDUDIY MAHSULOT

Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2024 yil yanvar-mart oylarida Buxoro viloyatining ishlab chiqarilgan yalpi hududiy mahsulot (keyingi o'rinlarda YAHM) ning hajmi 10 176,9 mlrd. so'mni tashkil etdi va 2023 yilning yanvar-mart oylari bilan taqqoslaganda 106,9 foizga o'sdi.

O'zbekiston Respublikasi bo'yicha YAHMning shakllanishida Buxoro viloyatining qo'shgan hissasi 4,2 foizga yetdi.

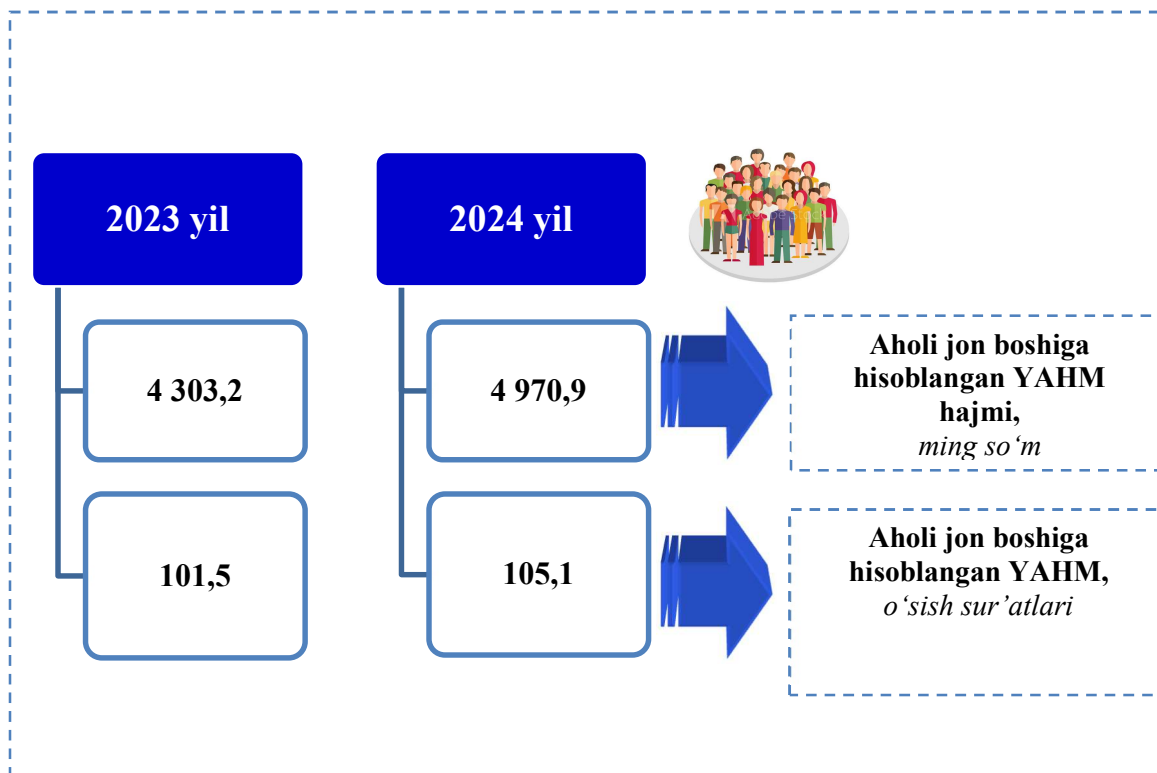
2023-2024- yillarning yanvar- mart oylarida iqtisodiy faoliyat turlari

		Mlrd. so'm		o'tgan yilning mos davriga nisbatan % da
		2023 yil	2024 yil	
	I. YAHM	8 662,8	10 176,9	106,9
	<i>shu jumladan:</i>			
	Tarmoqlarning yalpi qo'shilgan qiymati	8 216,6	9 839,4	106,8
	Mahsulotlarga sof soliqlar	446,2	337,5	108,1
	II. Tarmoqlarning yalpi qo'shilgan qiymati	8 216,6	9 839,4	106,8
	Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	2 201,2	2 436,1	103,2
	Sanoat (qurilishni qo'shgan holda)	2 620,4	3 168,7	107,1
	sanoat	1 895,7	2 310,5	106,4
	qurilish	724,7	858,2	109,1

		Mrd. so‘m		o‘tgan yilning mos davriga nisbatan % da
		2023 yil	2024 yil	
	Xizmatlar	3 395,0	4 234,6	108,9
	savdo, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	869,9	1 081,0	114,0
	tashish va saqlash, axborot va aloqa	628,4	758,4	109,0
	boshqa xizmat tarmoqlari	1 896,7	2 395,2	106,4

Aholi jon boshiga hisoblangan YAHM 4 970,9 ming so‘mni tashkil etdi va bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 105,1 foizga yuqoridir.

 2023-2024- yillarning yanvar- mart oylarida aholi jon boshiga hisoblangan YAHMning o‘shish sur‘atlari (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan % hisobida)

Hudud iqtisodiyotining barcha tarmoqlarida yaratilgan yalpi qo‘shilgan qiymat (YAQQ) hajmi umumiy YAHMning 96,7 foizini, mahsulotlarga sof soliqlar esa 3,3 foizini tashkil etdi.

Hisobot davrida qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligining YAHMning tarmoqlar bo‘yicha tarkibidagi ulushi 24,8 foizni, sanoat tarmog‘ining ulushi 23,5 foizni, qurilish sohasida 8,7 foizni va xizmatlar sohasi 43,0 foizni tashkil qildi.

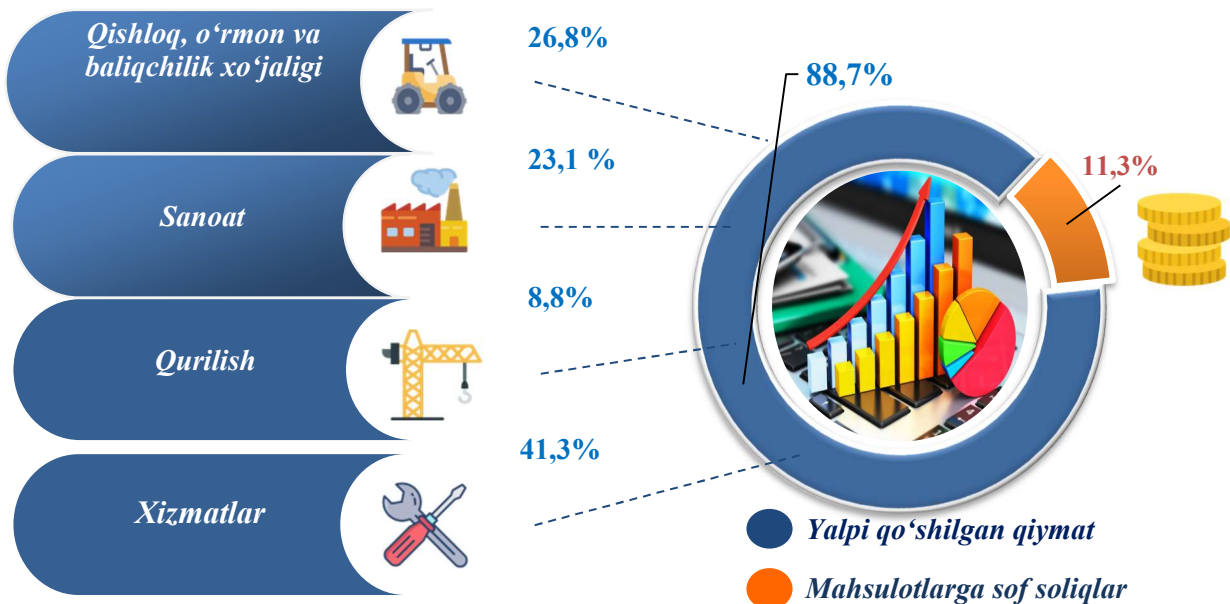
**2023-2024- yillarning yanvar- mart oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha YAHM tarkibi
(jamiga nisbatan % da)**

		2023 yil	2024 yil
	I. YAHM	100,0	100,0
	<i>shu jumladan:</i>		
	Tarmoqlarning yalpi qo‘shilgan qiymati	94,8	96,7
	Mahsulotlarga sof soliqlar	5,2	3,3
	II. Tarmoqlarning yalpi qo‘shilgan qiymati	100,0	100,0
	Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	26,8	24,8
	Sanoat (qurilishni qo‘shgan holda)	31,9	32,2
	sanoat	23,1	23,5
	qurilish	8,8	8,7
	Xizmatlar	41,3	43,0
	savdo, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	10,6	11,0
	tashish va saqlash, axborot va aloqa	7,6	7,7
	boshqa xizmat tarmoqlari	23,1	24,3

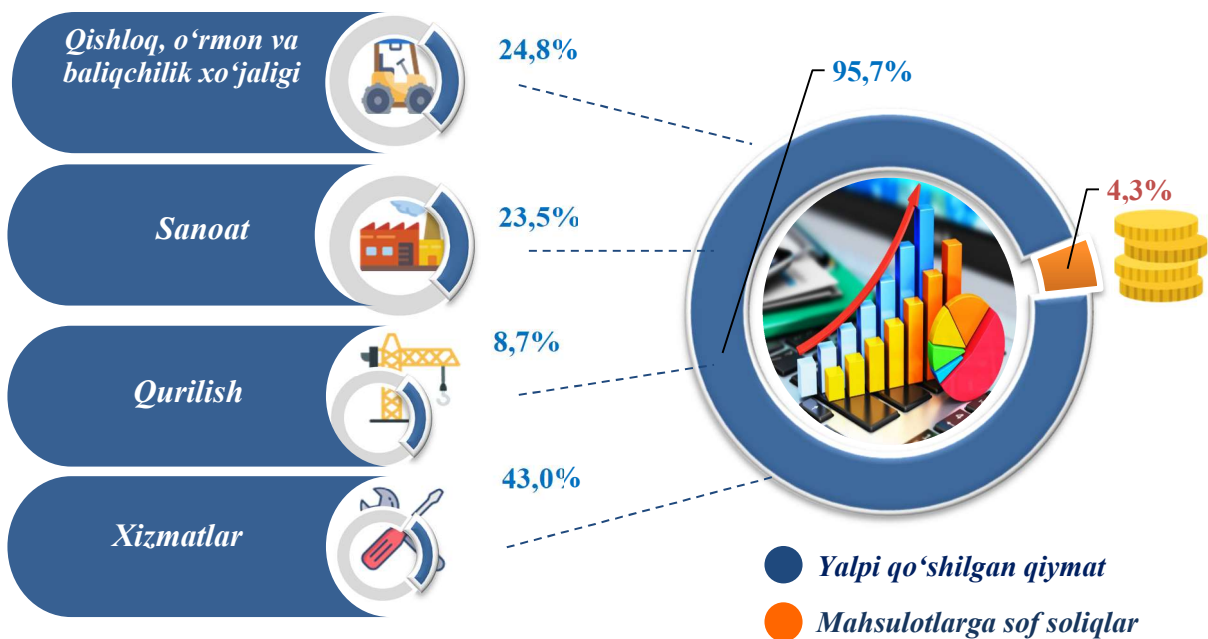

2023-2024- yillarning yanvar- mart oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha YAHM tarkibi (jamiga nisbatan % da)

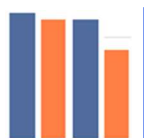
2023- yil

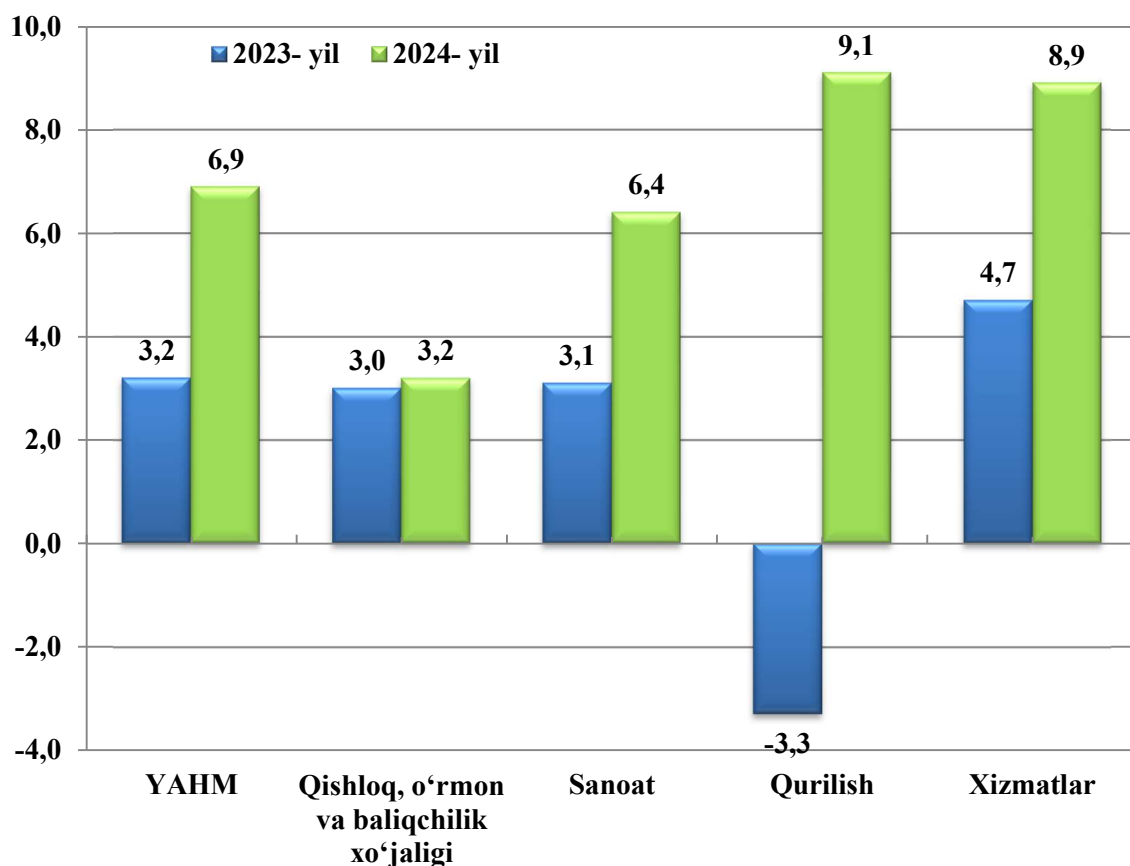
2024- yil

YAHMning o'sishi hudud iqtisodiyotining asosiy tarmoqlaridagi ijobiy o'sish sur'atlari bilan bog'liqdir. O'sish sur'atlari qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida 103,2 foiz (YAHMning tarmoqlar bo'yicha tarkibidagi ulushi (24,8 foiz), sanoatda 106,4 foiz (23,5 foiz), qurilishda 109,1 foiz (8,7 foiz), xizmatlar sohasida 108,9 foizni 43,0 foiz) tashkil etdi.

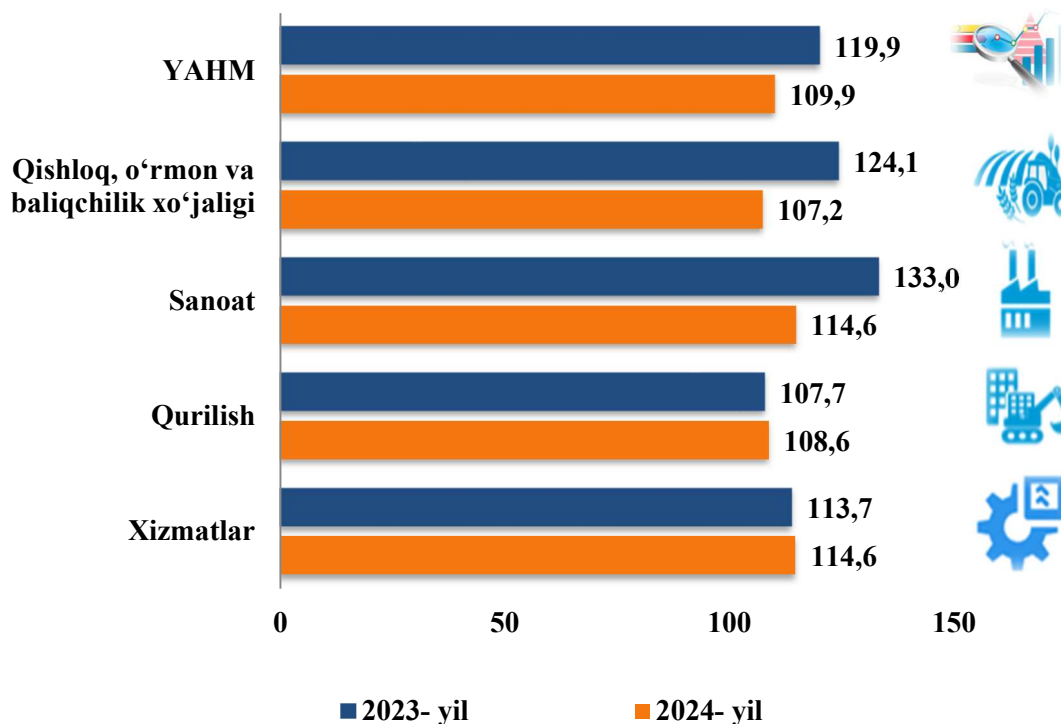

2023-2024- yillarning yanvar- mart oylarida YAHMning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha mutlaq o'sish sur'atlari (o'tgan yilning mos davriga nisbatan % da)

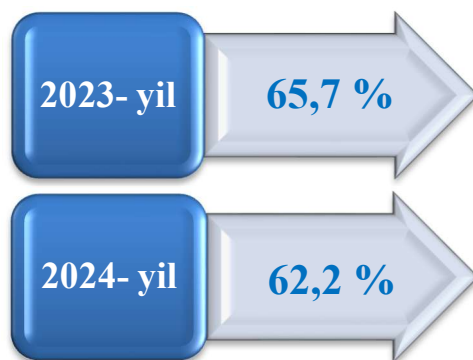

2024 yilga YAHM deflyatori indeksi 2023 yildagi narxlarga nisbatan 109,9 foizni tashkil etdi. YAHM deflyatori indeksining eng yuqori ko'rsatkichlari xizmatlar sohasida 114,6 foiz va sanoatda 114,6 foiz qayd etildi.

2023-2024- yillarning yanvar- mart oylarida YAHMning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha deflyator indeksi (o'tgan yilning mos davriga nisbatan % da)

2023-2024- yillarning yanvar- mart oylarida Kichik biznesning hajmi va YAHMdagi ulushi (jamiga nisbatan %da)

2024- yilning yanvar- mart oylarida kichik tadbirkorlik 6 118,6 mlrd. so'mni tashkil etib (2023- yilning yanvar-mart oylarida – 5 399,4 mlrd. so'm). YAHMdagi ulushi 62,2 %ni tashkil qildi (2023- yilning yanvar-mart oylarida –65,7 %).

Kichik tadbirkorlik-ning YAHMdagi ulushi-ning o'tgan yilga nisbatan pasayishi yirik korxonalar ulushining oshishi bilan

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Yalpi hududiy mahsulot – milliy hisoblar tizimining asosiy ko'rsatkichi bo'lib, muayyan davrda mintaqaning iqtisodiy hududida joylashgan rezident-institutsional birliklar ishlab chiqarish faoliyatining yakuniy natijasini ifodalaydi.

Aholi jon boshiga Yalpi hududiy mahsulot – muayyan davrda joriy narxlardagi Yalpi hududiy mahsulot hajmini mamlakat (hudud)ning o'rtacha aholisi soniga bo'lish orqali aniqlanadi.

Yalpi qo'shilgan qiymat – ishlab chiqarilgan tovarlar va xizmatlar qiymati (ishlab chiqarish) hamda ishlab chiqarish jarayonida to'laligicha iste'mol qilingan tovarlar va xizmatlar qiymati (oraliq iste'mol) o'rtasidagi farq orqali aniqlanadi.

Mahsulotlar uchun soliqlar – tovar yoki xizmatning bir birligiga, ya'ni rezidentlar tomonidan ishlab chiqariladigan, sotiladigan yoki import qilinadigan tovarlar va xizmatlarning miqdori yoki qiymatiga mutanosib tarzda solinadigan soliqlar. Ularga qo'shilgan qiymat solig'i, aksizlar, eksport va import uchun soliqlar hamda boshqalar kiradi.

Mahsulotlar uchun subsidiyalar – davlat budjetidan tovarlar yoki xizmatlarning bir birligiga, ya'ni rezidentlar tomonidan ishlab chiqariladigan, sotiladigan yoki import qilinadigan tovarlar va xizmatlarning miqdori yoki qiymatiga mutanosib tarzda to'lanadigan mablag'lar (subsidiyalar).

Mahsulotlar uchun sof soliqlar mahsulotlar uchun soliqlardan mahsulotlar uchun subsidiyalarni ayirish orqali aniqlanadi.

Yalpi hududiy mahsulot fizik hajm indeksi (o'sish sur'ati) doimiy narxlarda, ya'ni o'tgan yilning mos davri narxlarida hisoblangan hisobot davri Yalpi hududiy mahsulotni (real Yalpi hududiy mahsulot), joriy narxlardagi o'tgan yilning mos davri Yalpi hududiy mahsulotga nisbati orqali hisoblanadi.

Yalpi hududiy mahsulot deflyator indeksi - iqtisodiyotda narxlarning o'rtacha o'zgarishini ifodalaydi va nominal Yalpi hududiy mahsulotning (joriy narxlardagi hisobot davri Yalpi hududiy mahsulot) real Yalpi hududiy mahsulotga nisbati orqali hisoblanadi.